

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **M. W.**,

wobec którego warunkowo umorzono postępowania o czyny z art. 217 § 1 k.k. (dwukrotnie) i art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 października 2025 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego skierowanej na korzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 16 maja 2025 r., sygn. akt VII Ka 268/25

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich

z dnia 17 stycznia 2025 r., sygn. akt II K 102/24,

- 1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy pkt. 3 i 4 wyroku Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich oraz poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego w zakresie pkt. 3 i 4 i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarza w tym zakresie postępowanie karne prowadzone wobec oskarżonego;**

2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

M.W. został oskarżony o to, że od nieustalonego dnia i miesiąca 2020 r. do 8 lipca 2023 r. znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją żoną N.W. przez popychanie, chwytanie za szyję i kark, wykręcanie rąk oraz kierowanie do niej licznych wyzwisk, ubliżanie, ośmieszanie i poniżanie, a także kontrolowanie pokrzywdzonej oraz zawartości jej telefonu, a ponadto kierowanie gróźb pozbawienia życia i zdrowia, które to groźby wywołały u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę ich spełnienia.

Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich wyrokiem z dnia 17 stycznia 2025 r., sygn. II K 102/24, orzekł następująco:

1. warunkowo umorzył postępowanie o czyn z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. polegający na tym, że od nieustalonego dnia i miesiąca 2020 r. do dnia 8 lipca 2023 r., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, znieważał swoją żonę N.W. słowami uznawanymi powszechnie za obelżywe, ustalając okres próby na 2 lata od daty uprawomocnienia się wyroku;
2. na podstawie art. 67 § 3 k.k. orzeczono stosowną nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej;
3. warunkowo umorzył postępowanie o czyn z art. 217 § 1 k.k. polegający na tym, że w nieustalonym dniu stycznia 2021 r. naruszył nietykalność cielesną swojej żony N.W. przez jej popchnięcie i wykręcenie rąk, ustalając okres próby na 2 lata od uprawomocnienia się wyroku oraz orzekł nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej;
4. na podstawie art. 67 § 3 k.k. orzeczono określoną nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej;
5. warunkowo umorzył postępowanie o czyn z art. 217 § 1 k.k. polegający na naruszeniu w dniu 8 lipca 2023 r. nietykalności cielesnej żony N.W. przez jej

- popchnięcie i chwytanie za szyję i kark, ustalając okres próby na dwa lata od daty uprawomocnienia się wyroku;
6. na podstawie art. 67 § 3 k.k. orzeczono stosowną nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej;
 7. nadto orzeczono środek probacyjny w postaci obowiązku pisemnego informowania kuratora o przebiegu okresu próby w odstępach czasu co 6 miesięcy liczonych od daty uprawomocnienia się wyroku (pkt 5-7 wyroku).

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego oraz pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 16 maja 2025 r., sygn. VII Ka 268/25, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od tego wyroku – w części, w jakiej utrzymano nim w mocy pkt. 3 i 4 wyroku Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich – kasację na korzyść oskarżonego wniósł Prokurator Generalny.

Skarżący zarzucił obrazę art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.p.k. i art. 102 § 1 k.k. przez utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku w zakresie pkt. 3 i 4, warunkowo umarzającego postępowanie wobec oskarżonego o czyn z art. 217 § 1 k.k., a w konsekwencji orzeczenie nawiązki na rzecz pokrzywdzonej w sytuacji, gdy nastąpiło przedawnienie karalności czynu, a tym samym zaistniała negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

W konkluzji wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w jakiej utrzymano w mocy pkt 3 i 4 wyroku Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich oraz umorzenie postępowania w tym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozstrzygnięcie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Czyn z art. 217 § 1 k.k. ścigany jest z oskarżenia prywatnego (art. 217 § 3 k.k.). Zatem zgodnie z treścią art. 101 § 2 k.k. karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się osobie sprawcy, nie później jednak niż z upływem 3 lat od czasu jego popełnienia. W tym kontekście wskazać należało, że czyn objęty kasacją został

popołniony w styczniu 2021 r. przez M.W. będącego mężem N.W., a tym samym pokrzywdzona w chwili czynu wiedziała już kto jest sprawcą przestępstwa.

Stąd, z uwagi na treść art. 101 § 2 k.k. termin przedawnienia karalności tego czynu wynosi rok.

Przepis art. 102 k.k. przewidujący możliwość przedłużenia karalności czynu prywatnoscargowego nie miał w tej sprawie zastosowania, gdyż postępowanie wszczęte zostało postanowieniem z dnia 11 lipca 2023 r., a sprawca czynu popołnionego w styczniu 2021 r. był znany pokrzywdzonej.

Zatem uwzględniając przedstawioną argumentację, należało uznać, że czyn oskarżonego M.W. z art. 217 § 1 k.k., popołniony w styczniu 2021 r. uległ przedawnieniu z ostatnim dniem stycznia 2022 r. Tym samym zaistniała przeszkoda procesowa z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. z uwagi na przedawnienie karalności czynu, a jednocześnie bezwzględna przyczyna uchylenia orzeczenia na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

Z tych względów należało uchylić zaskarżony wyrok w części, w jakiej utrzymano nim w mocy pkt 3 i 4 wyroku Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich ale również poprzedzający go wyrok Sądu pierwszej instancji w tym zakresie i umorzyć w tej części postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak na wstępie.

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Barbara Skoczowska

[WB]

[r.g.]